

МІЖРЕГІОНАЛЬНА  
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

студентів спеціальності  
**“ПСИХОЛОГІЯ”**

спеціалізації  
**“МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ”**

**(освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр)**

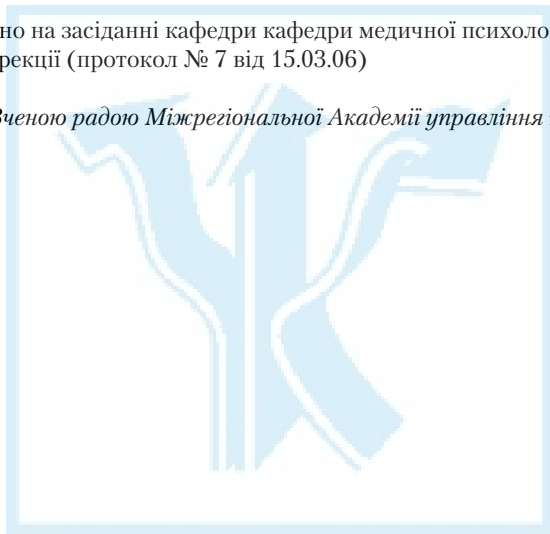
МАУП

Київ 2006

Підготовлено старшим викладачем кафедри медичної психології та психокорекції *С. О. Лобановим* і старшим викладачем кафедри медичної психології та психокорекції *І. В. Кузнецовим*

Затверджено на засіданні кафедри кафедри медичної психології та психокорекції (протокол № 7 від 15.03.06)

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом*



**Лобанов С. О., Кузнецов І. В.** Програма навчальної практики студентів спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія” (освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр). — К.: МАУП, 2006. — 24 с.

Програма містить пояснювальну записку, опис мети та змісту навчальної практики студентів спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія”, рекомендації щодо організації та проведення практики, оформлення результатів проходження практики, програму практики, список рекомендованої літератури, а також додатки.

© Міжрегіональна Академія  
управління персоналом (МАУП),  
2006

## **ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

Проходження навчальної практики має на меті підвищення рівня освіченості, всебічного розвитку особистості студента, його здатності до навчання та самостійного вдосконалення набутих знань і навичок.

Навчальна практика студентів вищої школи проводиться для формування навички самостійного навчання, перевірки ступеня оволодіння знаннями і практичними навичками, отриманими при вивченні основних практичних і теоретичних дисциплін. Так, студентам пропонується з метою перевірки готовності до практичного використання теоретичних знань на практиці, самостійна підготовка теоретичного та практичного матеріалів до проведення групових занять за різним форматом. Таким чином вдосконалюються навички самостійної підготовки до навчання, підготовки до здійснення психодіагностичних процедур, групових занять, практичної психологічної роботи, підготовки до використання у власній діяльності основ етики і медичної та психологічної деонтології.

Навчальна практика (проміжна) передбачає поглиблення теоретичного курсу знань, формування навичок самостійного набуття знань та досвіду, підготовки до навчання основних видів практики, до роботи в закладах лікувально-профілактичного та медико-психологічного профілю.

### ***МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ***

#### **Мета і завдання практики**

Основна мета навчальної практики для бакалаврів — підвищення здатності до самостійного навчання, мотивування до підвищення рівня освіченості, всебічного розвитку особистості студента, вдосконалення набутих знань і навичок.

Оскільки на момент проходження навчальної практики студентів вищої школи рівень знань передбачає лише володіння основами психологічних знань, базовими дисциплінами, основним напрямом роботи є формування навички самостійного навчання за допомогою підготовки матеріалу до семінарських і практичних занять. Основним напрямом практичної роботи запропоновано проведення психотренінгу в межах навчальної групи як процедури, що передбачає структурований психологічний контакт, що має на меті способи реалізації кінцевого результату. Важливим методичним засобом є використання ігрових навчальних елементів, доступних самостійному

виконанню з метою формування у студентів навичок успішного вирішення навчально-практичних завдань. Студентам пропонується самостійна підготовка теоретичного та практичного матеріалу до проведення групових занять за різним форматом.

### **Перелік теоретичних знань**

Після проходження практики студенти повинні *знати*:

1. Теоретичні засади і принципи проведення психодіагностичних процедур.
2. Поведінкові прояви психологічних станів та процесів.
3. Способи та прийоми фіксації психодіагностичних процедур.
4. Основні принципи застосування психодіагностичних методик.
5. Теоретичні основи проведення психотренінгів, основні види, мета, завдання, техніки.
6. Елементи структури психологічної роботи та тренінгу.
7. Явище групової динаміки та міжгрупових взаємодій.
8. Основні методи і прийоми психотренінгової роботи у групі.

### **Перелік практичних вмінь**

Після проходження практики студенти повинні *уміти*:

1. Сформулювати мету, план і завдання психодіагностичного дослідження.
2. Вибрати і застосувати психодіагностичний інструмент.
3. Підготувати матеріали до психодіагностичної роботи.
4. Отримати і проінтерпретувати результати.
5. Підготувати матеріали до тренінгової роботи.
6. Спланувати психотренінг.
7. Використати елементи психотренінгу в навчальному процесі.

### **Структура навичок і вмінь, якими повинен опанувати студент**

Під час проходження навчальної практики студенти повинні *набути* та закріпити навички з проведення психотренінгової та психодіагностичної роботи, ознайомитися з основними способами психологічної взаємодії — з'язування та встановлення певних особливостей інших осіб та себе (психодіагностична робота), спрямований вплив на певні параметри інших осіб (психологічний тренінг). Суттєвими параметрами, якими повинні опанувати студенти протягом проходження навчальної практики, є самостійність у навчальному процесі, закріплення інтересу до оволодіння матеріалом, набуття позитивного досвіду власної практичної діяльності в навчальній групі. При цьому досвід практичної та навчальної роботи має стосуватись двох основних напрямів психотренінгової та психодіагностичної роботи, засвоєння яких є підґрунтям подальшого навчального процесу.

## **ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ**

### **Загальні положення організації практики**

Навчальна практика студентів-бакалаврів вищої школи медико-психологічного напрямку здійснюється в умовах навчальної установи тривалістю 4 тижні.

Загальна та орієнтовна тривалість циклу навчальної практики може бути змінена профільною кафедрою за узгодженням навчальної частини з метою оптимізації проходження циклу практики.

А. Серед баз практики для проходження студентами спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія” на здобуття кваліфікаційного ступеня “бакалавр” навчальної практики можуть бути використані такі види баз: власні соціально-психологічні служби навчальної установи, соціальна служба, установи з надання загальних психологічних послуг, установи, що надають соціальні та соціально-психологічні послуги школам, дитячим дошкільним установам тощо. Вибір бази практики зумовлено орієнтацією кафедри медичної психології та психокорекції, переліком актуальних баз практики, актуальними навчально-методичними завданнями студента.

Б. Загальне керівництво практикою здійснює керівник практики, який призначається завідувачем кафедри.

Керівництво практикою студентів по кафедрі покладається завідувачем кафедрою на його заступників, які планують розподіл студентів-практикантів між керівниками практики, а також здійснюють систематичний контроль за проходженням практики.

До керівництва навчальною практикою залучаються кваліфіковані і досвідчені викладачі кафедри.

До обов'язків керівника практики від профільної кафедри належать підготовка наказу про практику, загальне керівництво та координація методичного керівництва з боку кафедри.

Індивідуальне керівництво практикою кожного студента безпосередньо здійснює призначений кафедрою керівник практики від бази (відповідно до педагогічного навантаження). Обов'язками керівника є постійна допомога студенту-практиканту у виконанні всіх завдань практики, їх оцінювання та підготовка відповідної звітної документації про проходження практики.

Керівництво практикою студентів безпосередньо на базах практики доручається кваліфікованим досвідченим фахівцям у галузі медичної психології, психології, психіатрії, обов'язком яких є: ознайомлення студентів з робочими місцями, необхідними документами та проведення докладного інструктажу відповідно до вимог організації; методичне

керівництво і консультації з планування, організації і проведення заходів; формування у практикантів практичних умінь і навичок медичного психолога, навичок етично обґрунтованої поведінки, професійного підходу в організації ефективної психологічної допомоги.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра медичної психології та психокорекції.

*Керівник практики від кафедри:*

- перед початком практики контролює готовність баз практики до прибуття практикантів і надає методичні консультації щодо відповідної підготовки таких місць;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед прибуттям студентів на практику: інструктує студентів про порядок проходження практики, забезпечує практикантів необхідними документами (направлення, програма, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо);
- інформує студентів про систему і правила звітування з практики (щодо підготовки письмового звіту, щоденника, плану-графіка, тексту звіту та інших вимог, які встановлюються кафедрою медичної психології з урахуванням конкретного місця практики);
- контролює забезпечення сприятливих умов праці протягом часу перебування студентів на практиці або стажуванні;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

*Керівник практики від бази (підприємства) практики:*

- забезпечує всі організаційні заходи під час проходження практики студентів;
- забезпечує якісне проходження практики згідно з програмою;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

*Студенти при проходженні практики зобов'язані:*

- перед початком практики проконсультуватись у керівника від кафедри щодо суті, етапів, форм практики, часу її проходження та всіх необхідних для її проходження документів і правових заasad;
- вчасно прибути на підприємство, в організацію для проходження практики;
- у повному обсязі виконати всі завдання, визначені програмою практики;
- вчасно та в повному обсязі подати звіт з практики.

Практикант повинен щодня записувати у щоденник інформацію про роботу, яку він виконує, та свої враження про її успішність та ефективність. Керівник практики від підприємства оцінює щоденну роботу і затверджує підписом. По закінченні практики керівник від бази практики в короткій рецензії характеризує рівень професійної підготовки практиканта, його ставлення до виконуваної роботи, особисті якості (працездатність, відповідальність, компетентність) і вказує на недоліки, що підлягають виправленню.

#### В. Орієнтовний сумарний план-графік проведення практики.

Навчальна практика студентів спеціалізації “Медична психологія” (бакалавр) проводиться у вигляді семінарських занять, до яких студенти готують матеріал і доповідають на заняттях, окремих лекційних заняттях з викладенням необхідного матеріалу, практичних занять, на яких студенти складають план психодіагностичного дослідження, підбирають методичні та допоміжні матеріали до проведення психодіагностики, здійснюють заплановані діагностичні дослідження в межах навчального процесу, планують, готують і проводять психотренінг у навчальній групі.

Орієнтовний навчально-тематичний план заходів наведено нижче. Тривалість і структура занять відповідно до заходів, їх наповнення та особливості проведення визначаються викладачем, який проводитиме практичні заняття.

#### Навчально-тематичний план заходів

| № пор. | Заходи  |
|--------|---|
| 1      | 2   |
| 1      | Підготовка до виконання програми практики. Структурування напрямів діяльності. Формування студентом безпосереднього плану заходів                                       |
| 2      | Обговорення питань психодіагностики та психологічного тренінгу. Перевірка теоретичних знань за цим розділом. Підготовка до проведення семінарських занять за тематикою  |
| 3      | Проведення семінарських занять, присвячених психодіагностичним процедурам, меті, способам, методам, отриманню результатів, підбиттю підсумків психодіагностичної роботи |

| 1 | 2   |
|---|---|
| 4 | Підбір матеріалів для проведення психодіагностичних процедур. Підготовка матеріального та технічного забезпечення процедур  |
| 5 | Проведення психодіагностичних процедур. Отримання результатів. Обговорення отриманих даних. Підбиття підсумків  |
| 6 | Проведення семінарських занять, присвячених психотренінговим процедурам, меті, способам, методам, отриманню результатів, підбиттю підсумків психотренінгової роботи |
| 7 | Підбір матеріалів для проведення психотренінгових процедур. Підготовка матеріального та технічного забезпечення процедур  |
| 8 | Проведення психотренінгових процедур. Отримання результатів. Обговорення отриманих даних. Підбиття підсумків  |
| 9 | Підбиття підсумків. Розгляд звітів студентів за пройденою практикою. Залік з програми практики за рекомендованими питаннями   |

## ***ПРОГРАМА ПРАКТИКИ***

### **1. Структура навчальної практики**

Навчальна практика складається з самостійного та аудиторного розділів роботи та передбачає:

1. Відвідування семінарських занять, які проводять керівники практики за запропонованими тематиками.

2. Самостійна підготовка студентів до занять за затвердженими темами, що завершується подальшим її аналізом в усній або письмовій формі.

3. Проведення психодіагностичних процедур, підготовлених протягом семінарських занять, та опрацювання отриманих результатів.

4. Проведення психотренінгових процедур і використання їх елементів, підготовлених протягом семінарських занять та опрацювання отриманих результатів.

5. Теоретичні заняття щодо мети проведення психодіагностичних і психотренінгових процедур та їх результатів.

Нижче наведено рекомендований перелік елементів для опрацювання на семінарських і практичних заняттях для медичних психологів протягом навчальної практики.



1. Теоретичні засади і принципи психодіагностичних процедур.
  - 1.1. Поведінкові прояви психологічних станів і процесів.
  - 1.2. Основні принципи застосування психодіагностичних методик.
2. Види психодіагностичних процедур, особливості їх застосування.
  - 2.1. Спостереження як метод психологічного дослідження.
  - 2.2. Види психологічного спостереження.
  - 2.3. Принципи і можливості використання спостереження у психодіагностиці.
  - 2.4. Спостереження за поведінковими проявами індивідуально-психологічних характеристик особи (темперамент, характер, інтереси, спрямованість, мотивація, цінності тощо).
  - 2.5. Спостереження за проявами особливостей темпераменту.
  - 2.6. Спостереження за проявами характерологічних особливостей.
  - 2.7. Спостереження за зовнішніми поведінковими проявами психічного стану.
  - 2.8. Особливості спостереження за процесом спілкування.
  - 2.9. Спостереження за комунікативними особливостями групи.
  - 2.10. Візуальна психодіагностика.
  - 2.11. Способи та прийоми фіксації результатів спостереження.
  - 2.12. Способи подальшої обробки результатів спостереження.
  - 2.13. Опитування, його різновиди.
  - 2.14. Значення опитування як психодіагностичного дослідження. Сфера його застосування.
  - 2.15. Ознаки опитування і інтерв'ю. Опитування як процес спілкування.
  - 2.16. Письмове опитування як діагностичний метод.
  - 2.17. Анкетування як діагностичний метод.
  - 2.18. Психологічне тестування.
  - 2.19. Застосування проєктивних методик у психодіагностиці.
  - 2.20. Психодіагностика емоційно-вольової сфери особистості.
  - 2.21. Дослідження властивостей особистості.
  - 2.22. Дослідження спрямованості особистості.
  - 2.23. Дослідження емоційних проявів та їх розпізнавання.
  - 2.24. Розпізнавання стресових і фрустраційних реакцій.
3. Способи та прийоми фіксації проведених психодіагностичних процедур.
4. Психодіагностична процедура, особливості організації та проведення.

5. Підготовка і організація дослідження.
  - 5.1. Планування й організація процесу обстеження.
  - 5.2. Визначення завдань, гіпотези, об'єкта, предмета і мети.
  - 5.3. Сформулювати мету, план і завдання психодіагностичного дослідження.
  - 5.4. Обрати і застосувати психодіагностичний інструмент.
  - 5.5. Отримати і проінтерпретувати результати.
6. Оцінка характеру перебігу групових процесів за допомогою цілеспрямованого спостереження.
7. Діагностика соціально-психологічного клімату у групі.
8. Теоретична підготовка щодо основ побудови та проведення тренінгової роботи.
  - 8.1. Явище групової динаміки та міжгрупових взаємодій.
  - 8.2. Композиція групи. Відкриті та закриті групи.
  - 8.3. Теоретичні основи проведення психотренінгів.
  - 8.4. Мета і завдання психотренінгу.
  - 8.5. Форми проведення і основні процедури психотренінгу. Базові засоби психотренінгу.
  - 8.6. Основні методи і прийоми психотренінгової роботи у групі.
  - 8.7. Специфічний інструментарій психотренінгу. Групова дискусія, групове вирішення проблем, групове розв'язання конфліктів.
  - 8.8. Гра у психотренінгах. Рольові ігри, змагання, ігрове моделювання ситуацій і станів.
  - 8.9. Види психотренінгів за змістом і метою. Поведінковий, особистісно-розвиваючий, ситуаційно-аналітичний, навчаючий тренінги.
  - 8.10. Основні види психотренінгів, психотренінг релаксаційний, психотренінг комунікативних здібностей.
  - 8.11. Психотренінги емоційної сфери.
  - 8.12. Тренінги подолання агресивності, страхів і тривожності, корекція збудливості та емоційної нерівноваженості.
  - 8.13. Психогімнастика, вправи.
  - 8.14. Тренінги сензитивності та комунікативних умінь. Релаксаційні тренінги.
  - 8.15. Оцінка ефективності психотренінгу. Можливості та показання до використання психотренінгу в медичній діяльності.
  - 8.16. Подолання стресу і кризових ситуацій за допомогою психотренінгу.

- 8.17. Тренінги специфічних професійних умінь. Емпатія, стійкість у критичних і екстремальних ситуаціях, розв'язання конфліктів тощо.
9. Підготовка до проведення психотренінгу, визначення мети, завдань, планування, підготовка матеріалів та розбивка часу, апробація, корекція планування.

## **2. Підсумки практики. Форми і методи контролю**

Практика оцінюється цикловою комісією у складі керівника практики від навчального закладу та керівника практики від бази з урахуванням зауважень керівників, оформленої звітної документації, самооцінки студента.

Студенту, який не виконав програми практики з поважних причин, може бути надано право повторного її проходження за умов, визначених кафедрою та навчальною частиною.

Контроль за проходженням практики здійснює керівник практики з метою виявлення недоліків і надання практичної допомоги студентам у процесі виконання практики та оформлення звітної документації.

Керівники практики перевіряють організацію роботи практикантів, процес виконання програми, ставлення до виконання завдань, правил внутрішнього розпорядку. Контроль здійснюється за допомогою планових (поточних) співбесід, безпосереднього спостереження, аналізу звітної документації, підсумкової конференції.

Підсумки практики підбиваються після завершення терміну практики на заключній конференції (після подання звітної документації, відкритого захисту перед цикловою комісією).

## **3. Тематичний план**

При проведенні навчальної практики передбачається контроль знань у галузі медичної психології за такими темами:

1. Предмет і завдання медичної психології.
2. Мозок і психіка. Фундаментальні поняття медичної психології.
3. Психіка і свідомість. Психологія свідомості та самосвідомості. Вчення про несвідоме.
4. Психологія особистості. Сучасні теорії особистості.
5. Темперамент, характер та особистість.
6. Психологічні основи спілкування. Статева та вікова психологія.
7. Особистість, загальна характеристика. Особистість і діяльність. Поняття акцентуацій та психопатій.

8. Пізнавальні процеси особистості. Структура пізнавальної діяльності.
9. Психологія сприйняття. Відчуття, сприйняття, уявлення. Методи їх експериментально-психологічного дослідження.
10. Увага, види уваги. Пам'ять. Методи експериментально-психологічного дослідження уваги та пам'яті.
11. Інтелектуальна діяльність в цілому. Мислення. Етапи формування та вікові особливості.
12. Інтелектуальні функції. Методи їх експериментально-психологічного дослідження.
13. Психологія афективної сфери та вольової діяльності.
14. Визначення психічного здоров'я, резервів психологічної адаптації та умов їх збереження.
15. Психологічні основи спілкування. Психологічний тренінг.
16. Основні принципи психогігієни і психопрофілактики праці, побуту, сім'ї та сексуальних стосунків.
17. Теоретико-методологічні основи медичної (клінічної) психології.
18. Неврози та психогенез. Механізми утворення.
19. Мозок і психіка, психосоматичні взаємовідношення.
20. Психосоматичні захворювання: загальна характеристика групи захворювань.
21. Основи проведення психологічного дослідження, основні методи.
22. Підготовка і організація дослідження. Визначення завдань, гіпотези, об'єкта, предмета та мети.
23. Планування й організація процесу обстеження.
24. Використання спостереження у психодіагностиці.
25. Опитування як метод психодіагностичного дослідження.
26. Ознаки опитування та інтерв'ю. Особливості застосування опитування.
27. Психологічне тестування.
28. Види класифікацій психодіагностичних тестів.
29. Основні групи психодіагностичних методик.
30. Методи дослідження особистості.
31. Методи дослідження психічних станів.
32. Методи дослідження психічних процесів (уваги, пам'яті, мислення).
33. Принципи побудови експериментально-психологічного дослідження.

34. Клінічне опитування пацієнта: принципи, етапи.
35. Способи та прийоми фіксації психодіагностичних процедур.
36. Психодіагностична процедура, особливості організації та проведення.
37. Підготовка і організація дослідження.
38. Планування й організація процесу обстеження.
39. Визначення гіпотези, об'єкта, предмета, мети, плану та завдань психодіагностичного дослідження.
40. Інтерпретація результатів психодіагностичного дослідження.
41. Оцінка характеру перебігу групових процесів.
42. Явище групової динаміки та міжгрупових взаємодій.
43. Побудова групи. Відкриті та закриті групи.
44. Теоретичні основи проведення психотренінгів.
45. Мета і завдання психотренінгу.
46. Форми проведення і основні процедури психотренінгу. Базові засоби психотренінгу.
47. Основні методи і прийоми психотренінгової роботи у групі.
48. Специфічний інструментарій психотренінгу. Групова дискусія, групове вирішення проблем, групове розв'язання конфліктів.
49. Гра у психотренінгах. Рольові ігри, змагання, ігрове моделювання ситуацій і станів.
50. Види психотренінгів за змістом і метою. Поведінковий, особистісно-розвиваючий, ситуаційно-аналітичний, навчаючий тренінги.
51. Побудова релаксаційного психотренінгу.
52. Психотренінг комунікативних здібностей.
53. Психотренінг, орієнтований на подолання стресу та кризових ситуацій.
54. Використання тренінгів для подолання агресивності, страхів та тривожності.
55. Тренінги сенситивності та комунікативних умінь.
56. Можливості та призначення до використання психотренінгу в медичній діяльності.
57. Структура тренінгу та підготовка до його проведення.

#### **4. Критерії оцінювання практики**

При оцінюванні проходження студентами практики слід врахувати такі критерії:

- успішність і повноту виконання програми практики та індивідуальних завдань керівників;

- дотримання вимог професійної етики та деонтології, правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- активність студента, ініціативність у процесі виконання завдань;
- систематичність та якість ведення поточної документації, рівень підготовки до поточних занять;
- повноту, логічність, стилістичну досконалість доповіді та відповідей на запитання на заключній конференції;
- організованість, впевненість, інтерес до роботи.

*Оцінка “відмінно” ставиться за умов:*

- виконання студентом повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- проявів впевненості, організованості і сумлінного виконання обов’язків;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, виконання правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- високого рівня ініціативності, творчості, відповідного фазі навчання рівня теоретичної та практичної підготовки;
- чітко, логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та містить самооцінку студентом власної діяльності;
- наявність особистих вражень студента та самоаналізу роботи, описаних у щоденнику практики;
- вчасного та відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики.

*Оцінка “добре” ставиться за умов:*

- виконання студентом повного обсягу програми практики;
- виявлення належного рівня теоретичної та практичної підготовки;
- дотримання основних правил професійної етики та деонтології з окремими недоліками;
- вчасного і відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики;
- недостатнього рівня самоаналізу, творчості, ініціативності.

*Оцінка “задовільно” ставиться за умов:*

- виконання студентом основної програми практики та індивідуальних завдань за умов наявності численних зауважень щодо проходження практики;
- подання вчасно оформленої звітної документації.

*Оцінка “незадовільно” ставиться за умов:*

- недотримання студентом вимог професійної етики та деонтології;
- порушення виробничої дисципліни і внутрішнього розпорядку бази практики;
- невиконання завдань і програми практики;
- невчасного подання звітної документації.

## **ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ**

Щоденник навчальної практики студента містить у хронологічній послідовності занотовані дані про проведену роботу: особисто або беручи в ній участь. Записи про виконану роботу перевіряються та візуються в кінці практики керівником від бази і керівником від навчального закладу. Наприкінці навчальної практики в щоденник записується характеристика роботи практиканта, яку підписують керівники від бази практики та вищої школи, і завіряється печаткою установи бази практики.

На основі записів у щоденнику складається підсумковий звіт студента про проходження практики, в якому підсумовується загальна кількість здійснених спостережень, психодіагностичних і психотренінгових процедур тощо, а також рефлексивного характеру звіт про самостійне (під керівництвом та контролем керівників практики) виконання робіт.

Залік складається студентами в останній день навчальної практики комісії, до складу якої входять керівник практики від вищої школи і керівник (загальний і безпосередній) від бази практики.

Критерієм якості проходження практики є засвоєння практичних навичок, вмій, знань, передбачених програмою з навчальної практики, виконання практичних завдань практики.

Загальна оцінка за підписом викладача-керівника практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості (протоколу).

Протягом тижня після закінчення практики керівник від вищого навчального закладу подає відомість до відповідного деканату.

*Зразок оформлення щоденника навчальної практики бакалавра медичної психології про роботу спеціалізації “Медична психологія”*

студент \_\_\_\_\_ групи \_\_\_\_\_

на базі \_\_\_\_\_ з \_\_\_\_\_ 200\_ р. до \_\_\_\_\_ 200\_ р.

Керівник (від бази практики) \_\_\_\_\_

Керівник (від навчального закладу) \_\_\_\_\_

| Дата, години роботи | Перелік і зміст практичних навичок  | Підпис викладача |
|---------------------|---|------------------|
| Дата                | Підготовка до психодіагностичного дослідження (психологічна бесіда, збирання психологічного анамнезу, підготовка стимульного матеріалу) |                  |
| Дата                | Розробка структури психодіагностичного дослідження. Створення низки психологічних методик   |                  |
| Дата                | Отримання первинних результатів. Первинна статистична обробка. Отримання результатів дослідження за методиками                          |                  |
| Дата                | Підготовка до проведення тренінгового заняття за темою “Підвищення комунікативних здібностей”. Підбір елементів тренінгу.               |                  |
| Дата                | Проведення тренінгового заняття за темою “Підвищення комунікативних здібностей”. Підбиття підсумків.                                    |                  |

*Підсумковий звіт про виконану роботу під час навчальної практики студентів спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія” (освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр)*

### **Структура звіту**

**Титульна сторінка.**

**Зміст.**

**Вступ.**

У цьому розділі зазначаються база, мета, завдання, структура практики, основні напрями теоретичної та практичної роботи, опис напрямів діяльності, основні методичні зауваження, короткі підсумки практичної роботи.



### **Оволодіння практичними навичками.**

Розділ містить табличну частину, що містить попередньо вказану таблицю оволодіння практичними навичками. Наведено орієнтовний перелік практичних навичок під час проходження практики.

| <b>№ пор.</b> | <b>Практичні навички</b>   | <b>Кількість</b> | <b>Відмітка про виконання</b> |
|---------------|--|------------------|-------------------------------|
| 1             | Спостереження за особливостями психічних проявів пацієнта (загальний психічний стан, емоційні прояви, особливості реакцій на стрес, стиль спілкування)             |                  |                               |
| 2             | Спостереження за комунікативними особливостями групи   |                  |                               |
| 3             | Спостереження за поведінковими проявами індивідуально-психологічних характеристик особи (темперамент, характер, інтереси, спрямованість, мотивація, цінності тощо) |                  |                               |
| 4             | Психодіагностика за допомогою тестових методик   |                  |                               |
| 5             | Психодіагностика за допомогою тестових методик   |                  |                               |
| 6             | Психодіагностика за допомогою проєктивних методик  |                  |                               |
| 7             | Візуальна психодіагностика   |                  |                               |
| 8             | Діагностика соціально-психологічного клімату у групі   |                  |                               |
| 9             | Психотренінг релаксаційний   |                  |                               |
| 10            | Психотренінг комунікативних здібностей   |                  |                               |

### **Теоретичний розділ.**

Теоретичний розділ присвячено теоретичній роботі студента під час практики і містить опис підготовчої роботи, проведеної протягом практики за напрямом психодіагностики та психотренінгової роботи.

Перша частина теоретичного розділу містить перелік методик, використаних у процесі психодіагностики, та нарративний опис обґрунтування вибору психодіагностичних процедур відповідно до поставленої мети. Друга частина теоретичного розділу — розробка та викладення підґрунтя, тобто структурних елементів тренінгових занять за вибраною студентом тематикою та узгодженою з викладцем.

### **Практична робота протягом практики.**

Розділ містить практичні матеріали, які студенти напрацьовують під час проходження практики. Це результати психодіагностичних процедур, проведених у навчальній групі, результати тренінгових занять. Розділ містить коротке підсумок викладеної роботи.

### **Висновки.**

Наводиться розгорнутий опис підсумків практики, який містить систематизовану докладну рефлексію на власну діяльність студента під час практики. Основну увагу слід приділити власним позитивним, опрацьованим вмінням і власним обмеженням, які спостережено студентом під час практики.

### **Перелік посилань.**

#### **Додатки.**

Містять деякі результати досліджень невербалізованого характеру — малюнки, графіки, допоміжні матеріали тощо. Також наводяться описи та бланки методик, використаних у процесі роботи.

## **СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. *Абрамова Г. С., Юдчиц Ю. А.* Психология в медицине. — М.: Кафедра-М, 1998.
2. *Айзенк Ганс Ю.* Проверьте свои способности. — М.: Педагогика-Пресс, 1992.
3. *Асеев В. Г.* Возрастная психология: Учеб. пособие. — Иркутск, 1989.
4. *Баттерворт Дж., Харрис М.* Принципы психологии развития. — М., 2000.
5. *Безпалько И. Г., Гильяшева И. Н.* Проективные методы // М. Н. Кабанов, А. Е. Личко, В. М. Смирнов. Методы психологической диагностики и коррекции в клинике. — Л.: Медицина, 1983.
6. *Бернс Р. В.* Развитие Я-концепции и воспитания. — М., 1986.
7. *Блейхер В. М., Крук И. В.* Патопсихологическая диагностика. — К., 1986. — 280 с.

8. *Блейхер В. М., Крук И. В., Боков С. Н.* Практическая патопсихология. — Ростов н/Д, 1996. — 448 с.
9. *Бурлачук Л. Ф.* Психодиагностика личности. — К.: Здоровья, 1989.
10. *Бурлачук Л. Ф., Морозов С. М.* Словарь-справочник по психодиагностике. — СПб.: Питер Ком, 1999.
11. *Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П.* Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб). — К.: А.Л.Д., 1995.
12. *Васильюк Ф. Е.* Психология переживания. — М.: Изд-во МГУ, 1984. — 200 с.
13. *Виллюнас В. К.* Психологические мотивации человека. — М.: Изд-во МГУ, 1990. — 288 с.
14. *Вітенко І. С.* Загальна та медична психологія. — К., 1994.
15. *Выготский Л. С.* Педагогическая психология. — М., 1991.
16. *Гальперин П. Я.* Введение в психологию. — М.: Изд-во МГУ, 1976. — 151 с.
17. *Гамезо М. В., Домашиненко И. А.* Атлас по психологии. — М., 1986
18. *Годфруа Ж.* Что такое психология: В 2 т. — М.: Мир, 1992.
19. *Головаха Е. И., Панина Н. В.* Психология человеческого взаимопонимания. — К., 1990.
20. *Гуревич К. М.* Что такое психологическая диагностика. — М.: Знание, 1985.
21. *Дружинин В. Н.* Психология общих способностей. — СПб., 1999.
22. *Зейгарник Б. В.* Патопсихология. — М., 1986. — 288 с.
23. *Кон И. С.* Психология ранней юности. — М., 1989.
24. *Костюк Г. С.* Избранные психологические труды. — М.: Педагогика, 1988. — 304 с.
25. *Крэйг Г.* Психология развития. — СПб., 2000.
26. *Лазурский А. Ф.* Классификация личностей / Под ред. М. Л. Басова. — Л.: Гос. изд-во, 1925. — 290 с.
27. *Леонтьев А. Н.* Деятельность. Сознание. Личность / Избр. психол. произведения: В 2 т. — М.: Педагогика, 1983. — С. 200. — Т. 2.
28. *Личко А. Е.* Психопатии и акцентуации характера у подростков. — Л., 1983.
29. *Максименко С. Д.* Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. — К.: НДІП, 1990. — 240 с.
30. *Методики психодиагностики в спорте: Учеб. пособие / В. Л. Маричук, Ю. М. Блудов и др.* — М.: Просвещение, 1990.

31. *Методы* психологической диагностики. — М.: РАН, И-т психологии, 1994.
32. *Насиновская Е. Е.* Методы изучения мотивации личности. Опыт исследования личностно-смыслового аспекта мотивации: Учеб.-метод. пособие. — М.: Изд-во МГУ, 1988.
33. *Общая психодиагностика* / Под ред. А. А. Бодалева, В. В. Столина. — М.: Изд-во МГУ, 1987.
34. *Основы психології: Підручник* / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. — К.: Либідь, 1997. — 632 с.
35. *Подмазин С. И.* Тесты для диагностики акцентуаций характера / Под ред. Ю. З. Гильбуха. — К., 1995.
36. *Пол Клайн.* Справочное руководство по конструированию тестов. Введение в психометрическое проектирование. — К., 1994.
37. *Практикум по психодиагностике.* Дифференциальная психометрика / Под ред. В. В. Столина, А. Г. Шмелева. — М.: Изд-во МГУ, 1984.
38. *Психодиагностика: теория и практика:* Пер. с нем. — М.: Прогресс, 1986.
39. *Психология эмоций.* Тексты / Под ред. В. К. Вилюнаса, Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1984. — 287 с.
40. *Психологія* / За ред. Ю. Л. Трофімова. — К., 1998.
41. *Рубинштейн С. Л.* Основы общей психологии. — 2-е изд. — М.: Учпедгиз, 1946. — 704 с.
42. *Рыбалко Е. Ф.* Возрастная и дифференциальная психология. — СПб., 1990.
43. *Рязанцев С.* Танатология. — СПб., 1994.
44. *Сидоров П. И., Парняков А. В.* Введение в клиническую психологию: В 2 т. — М., 2000.
45. *Фельдштейн Д. И.* Психология развития личности в онтогенезе. — М., 1989.
46. *Франкл В.* Доктор и душа. — СПб., 1997.
47. *Фройд З.* Вступ до психоаналізу. — К., 1998.
48. *Шевандрин Н. И.* Психодиагностика, коррекция и развитие личности. — М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998.
49. *Юнг К. Г.* Конфликты детской души. — М., 1994.
50. *Юсуфов И. М.* Вчувствование, проникновение, понимание. — Казань, 1993.
51. *Ялом И.* Экзистенциальная психотерапия. — М., 1999.

## ДОДАТКИ

Додаток 1

### Зразок оформлення листа про проходження практики

Директору \_\_\_\_\_  
(повна назва інституту)

\_\_\_\_\_

(прізвище та ініціали)

\_\_\_\_\_

(прізвище та ініціали студента)

Група \_\_\_\_\_

Спеціальність \_\_\_\_\_

Форма навчання \_\_\_\_\_

Прошу дозволити проходження \_\_\_\_\_ в термін  
(вказати вид практики)

з “ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ по “ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ на базі \_\_\_\_\_  
(повна назва закладу)

Керівник практики від \_\_\_\_\_  
(повна назва навчального закладу – бази практики)

\_\_\_\_\_

(прізвище та ініціали, посада)

Погоджено:

\_\_\_\_\_

(підпис керівника практики  
від бази практики)

\_\_\_\_\_

(прізвище та ініціали)

“ \_\_\_ ”

\_\_\_\_\_

(дата)

\_\_\_\_\_

(підпис керівника практики  
від навчального закладу)

\_\_\_\_\_

(прізвище та ініціали)

“ \_\_\_ ”

\_\_\_\_\_

(дата)

МП

\_\_\_\_\_

(підпис студента)

“ \_\_\_ ”

\_\_\_\_\_

(дата)

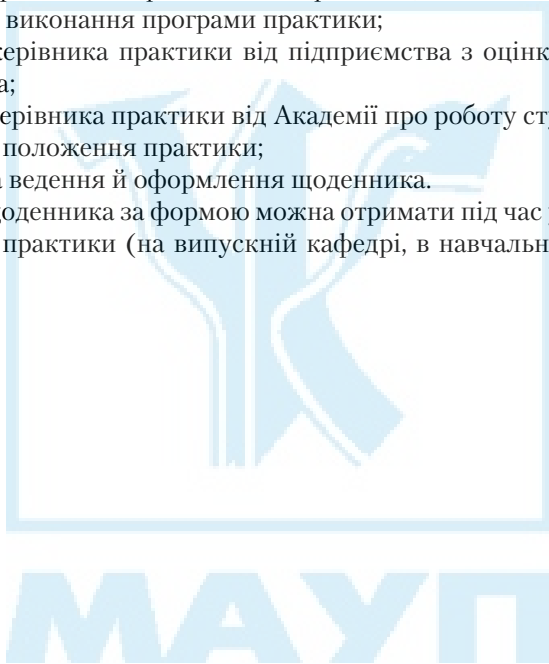
(Лист надсилається в інститут на ім'я директора за 1,5–2 місяці до початку практики.)

### Щоденник практики студента

Щоденник розроблено за формою, визначеною “Положенням про практику студентів МАУП”, затвердженим наказом Президента Академії від 17 січня 2005 р. № 04-о, і містить такі складові:

- перша сторінка, де визначено вид практики студента, навчальний підрозділ, курс, групу, спеціальність;
- направлення на практику;
- календарний план проходження практики;
- звіт про виконання програми практики;
- відгук керівника практики від підприємства з оцінкою роботи студента;
- відгук керівника практики від Академії про роботу студента;
- основні положення практики;
- правила ведення й оформлення щоденника.

Бланки щоденника за формою можна отримати під час установчої конференції практики (на випускній кафедрі, в навчальній частині, деканаті).



**Зразок оформлення першої сторінки звіту про виконання**

\_\_\_\_\_ практики  
(вид практики)  
студентом спеціальності \_\_\_\_\_

Міжрегіональна Академія управління персоналом

**ЗВІТ**

про виконання програми \_\_\_\_\_ практики  
(вид практики)

студента \_\_\_\_\_  
(прізвище, ім'я, по батькові)

групи \_\_\_\_\_

Спеціальність \_\_\_\_\_

Кваліфікаційний рівень \_\_\_\_\_

База практики \_\_\_\_\_  
(повна назва)

Керівник практики  
від випускної кафедри

Керівник практики  
від випускної кафедри

\_\_\_\_\_  
(посада, прізвище, ініціали)

\_\_\_\_\_  
(посада, прізвище, ініціали)

Звіт захищений

“\_\_” \_\_\_\_\_ 200\_ р.

\_\_\_\_\_  
(підпис)

Звіт захищений


“\_\_” \_\_\_\_\_ 200\_ р.

\_\_\_\_\_  
(підпис)

Київ 200\_

## ***ЗМІСТ***

|   |    |
|---|----|
| Пояснювальна записка .....                        | 3  |
| Мета і зміст практики .....                       | 3  |
| Організація та проведення практики.....           | 5  |
| Програма практики .....                           | 8  |
| Оформлення результатів проходження практики ..... | 15 |
| Список рекомендованої літератури.....             | 18 |
| Додатки.....                                      | 21 |



Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*  
Редактор *Т. М. Тележенко*  
Комп'ютерне верстання *Г. В. Макуха*

**МАУП**

Зам. № ВКЦ-2627

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)  
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП